

DE KWESTIE

Er is geen enkele noodzaak om het mes te zetten in het pensioenstelsel, vinden acht leden van het Verantwoordingsorgaan van ABP, die hiermee de knuppel in het hoenderhok gooien.

FOTO DIJKSTRA BV

OPINIE Acht leden Verantwoordingsorgaan ABP

Pensioenfondsen zijn helemaal niet in nood!

Het is een dogma geworden dat het huidige pensioenstelsel onhoudbaar zou zijn en snel vervangen moet worden door een nieuw pensioencontract. Dat zo'n stelselwijziging heel veel schade zal opleveren voor veel actieve werknemers en gepensioneerden, moeten we maar op de koop toe nemen. Werknemers in de laatste tien jaar al circa 20% van de koopkracht van hun opgebouwde rechten op toekomstig pensioen moeten inleveren, doordat er niet is geïndexeerd. Dat geldt ook voor gepensioneerden; zij zijn zo al 20% van hun koopkracht kwijt geraakt. Geluiden uit politiek Den Haag suggereren dat dit nog wel tien jaar zo kan doorgaan, waardoor de koopkracht in 2029 40% minder zou zijn dan in 2009.

Wij bekeken de cijfers van verreweg het grootste fonds - ABP - in de periode van 2007 tot nu en konden geen enkel bewijs vinden voor een acute noodtoestand. Integendeel.

Neem bijvoorbeeld 2019. Toen ontving het ABP €10 miljard aan premies van werknemers en werkgevers en keerde €1 miljard uit aan gepensioneerden en nabestaanden. Dit verschil van €1 miljard is een kwart procent van het vermogen.

2019 bracht ABP ook een uitzonderlijk rendement

Pensioenfondsen verkeren helemaal niet in zwaar weer, althans lang niet alle. Dat beargumenteren acht leden van het Verantwoordingsorgaan van ABP in deze open brief. „Het is hoog tijd om de politiek van Knot en Koolmees kritisch te herbeoordelen in een publieke discussie.”

van €67 miljard, ruim boven de 10% van het beschikbare vermogen. Met deze cijfers zou men dit zo'n 400 jaar kunnen voortzetten.

Schommelingen

Kijken we naar het rendement over de jaren, dan zien we soms heftige schommelingen. Was het rendement in 2008 minus 20%, in 2009 stond daar weer plus 20% tegenover. In dit licht moeten we niet al te dramatisch doen over de huidige beurscrisis, die waarschijnlijk weer een negatief rendement van circa 20% kan opleveren. Een pensioenfonds dient zich te richten op de lange termijn van 30 jaar en meer. De verplichte pensioenpremies zijn relatief constant, net als de uitkeringen. Tussentijds kan geen enkele deelnemer zijn rechten vervroegd opeisen. Liquiditeitsproblemen zijn er in ons huidige systeem nagenoeg niet. Waarom kan er dan geen geld kan worden gemist om de indexatie

op pensioenen te betalen die in 2019 €220 miljoen zou hebben bedragen (dat is 0,04% van het vermogen), terwijl ABP elk jaar gemiddeld €30 miljard bij het vermogen spaart?

Vermogen

Dit jaar gaat het vermogen richting van €500 miljard en dat patroon kan zich nog tientallen jaren voortzetten, zelfs in het uiterst onwaarschijnlijke geval dat er geen enkel rendement meer zou zijn op het vermogen. Uitgaande van gemiddeld het

De acht briefschrijvers komen tot de slotsom dat ABP elk jaar €30 miljard bovenop het riant vermogen spaart.

zelfde rendement, zou de gesignaleerde besparingsdrift tot 2029 leiden tot een verdere stijging van het vermogen met nog eens circa €300 miljard, waardoor het totale ABP-vermogen in de orde van €750 à €800 miljard zou komen, terwijl de deelnemers dan weer 20% in koopkracht armer zouden zijn geworden.

Absurd

Kortom, het ABP zit helemaal niet in de gevarenzone. De suggestie dat dat wel zo is, is alleen gebaseerd op het volledig absurde dekingsgraadcriterium (rekenrente), zoals gedefinieerd door DNB en omarmd door de politiek. Er is, althans voor het ABP, geen enkele noodzaak om het systeem van gestage indexatie van opgebouwde rechten en pensioenen in te ruilen voor een nieuw systeem dat veel ongunstiger en onzekerder is voor alle deelnemers: werkenden, slapers en gepensioneerden. Het is zeer wel mogelijk dat dit ook voor andere pensioenfondsen zal gelden.

Dogma's die niet bekrachtigd mogen worden, leidden vroeg of laat tot ellende.

Miriam de Boer, Paul Eijkelenkamp, Vivien van Geen, Ben Groen, Jan van Harmelen, Bernard van Praag, Jan Smit, Peter van der Spoel; leden van het Verantwoordingsorgaan van ABP

door
Edwin van
der Schoot

IN HET VIZIER

Waterstoflobby

Ik krijg vooral buikpijn val de waterstoflobby,' vertelde een ervaren collega-journalist me, toen we vorig jaar eens gingen turven hoeveel uitnodigingen er in de bus vielen om af te reizen naar congressen, voorlichtingsbijeenkomsten, seminars, rapportpresentaties, aankondigingen van samenwerkingsprojecten en meer van dit soort heuglijke bijeenkomsten. Ik kwam afgelopen zomer op ruim twintig; in het najaar volgde er nog een hele optocht. De laatste was een bijeenkomst in Groningen, waar een megacomplex van Gasunie, Shell en de provincie Groningen werd gepresenteerd, zonder dat er überhaupt een investeringsbeslissing was genomen.

De serie waterstoffeestjes en -partijen kan niet los worden gezien van het klimaatakkoord. Hoewel waterstof daarin redelijk wat aandacht krijgt, ging het publieke debat niet over nut en noodzaak van het overstappen op waterstof. De elektrificatie van ons land kreeg veel meer aandacht, net als het voornemen om van het gas af te gaan.

Eerder deze maand verscheen alsnog een aparte - want aan de Tweede Kamer toegezegde - Kabinetsvisie op Waterstof van de hand van minister van Economische Zaken en Klimaat Eric Wiebes. Geruisloos. Het twintig pagina's tellende document schetst een beeld van een zich mondiaal ontwikkelende waterstofeconomie, met landen rond de Middellandse Zee, die volop zon hebben en zonnepanelen en water gebruiken om via elektrolyse waterstof te maken. Het

Serie uitnodigingen voor energiefeestjes

stuk ademt optimisme. Dat de fossiele moleculen in ons energiesysteem zich vrij eenvoudig door waterstofmoleculen gaan laten vervangen, lijkt een feit.

Als Nederland er vroeg bij is, levert dat volgens het Kabinet ook allerlei goeds op, zoals banen, kennis en kunde. Bovendien hoeven we niet volledig afhankelijk te raken van een zeer kwetsbaar energiesysteem van windmolens en zonnepanelen: zet overvallig opgewekte elektriciteit om in waterstof, en je kunt het zo zes maanden bewaren. Zo komen we de winter wel door, zou je zeggen.

En dat allemaal met op het eerste gezicht weinig subsidies, want met veel hergebruik van bestaande buizen en andere infrastructuur en mogelijk zelfs van hele instituten, zoals van staatsbedrijf de Gasunie. Ik kijk niet gek op als op het dak van de kantoorloos langs de A7 in Groningen vanaf 2021 niet Gasunie maar Waterstofunie staat.

Het is dus moeilijk om niet enthousiast over waterstof te zijn. Maar toech, als het allemaal zo fantastisch is, waarom doen we dan al decennialang moeite om olie en gas kilometers diep onder de oceanabodem vandaan te winnen? En hoeveel energieverlies treedt er nu precies op bij elektrolyse? Is alle waterstof wel even schoon? En veilig?

Als de coronacrisis voorbij is, zal de energietransitie snel weer terug in het nieuws komen. En daar zouden wel eens meer waterstoffitemen tussen kunnen zitten. Wen er maar alvast aan. Ik zal voor u met plezier de bijeenkomsten van de waterstoflobby af gaan.